

سه شنبه 28 بهمن 1393 - 27 ربیع الثانی 1436 - 18 فوریه 2015

رحلت فقیه، متکلم و واعظ بزرگوار، آیت‌الله «میرزا علی اکبر نوقانی»...

* 28 بهمن در گذر تاریخ

* رحلت فقیه، متکلم و واعظ بزرگوار، آیت‌الله «میرزا علی اکبر نوقانی» (1329ش)
اشاره:

آیت‌الله میرزا علی اکبر فرزند موسی نوقانی در سال 1261ش (1300ق) در محله نوقان مشهد به دنیا آمد. وی پس از گذراندن تحصیلات مقدماتی، ادبیات را در محضر استاد میرزا عبدالجواد ادیب نیشابوری معروف به ادیب نیشابوری اول و فقه و اصول را نزد شیخ حسنعلی تهرانی و آیت‌الله

سید عباس شاهرودی فرا گرفت. آیت‌الله نوقانی در 26 سالگی برای تکمیل تحصیلات خود رهسپار حوزه علمیه نجف اشرف گردید و از محضر استادان بزرگی چون آخوند ملامحمد کاظم خراسانی، سید محمدکاظم یزدی و شیخ الشریعه اصفهانی استفاده نمود. وی پس از رحلت آخوند خراسانی، از عالم بزرگ میرزا عبدالله مازندرانی و آیت‌الله میرزا محمدتقی شیرازی به دریافت اجازه اجتهاد نائل آمد و به مدارج بالای علمی دست یافت. آیت‌الله نوقانی در سال 1291ش به مشهد بازگشت و به تدریس و انجام امور دینی پرداخت. وی از جانب آیت‌الله

حاج آقا حسین طباطبایی قمی، عهده‌دار تولیت مدرسه نواب، از مدارس مهم مشهد گردید. او دارای ذوق شعری نیز بود و در شعر، به «فقیر» تخلص می‌نمود. ایشان همچنین در خطوط نسخ و نستعلیق، تبحر داشت. کتبی از قبیل تعلیقاتی بر شرح نهج البلاغه و

سه مقاله نوقانی و دو مقاله نوقانی در اصول عقائد و ردّ عقائد مادیون، از آثار ایشان است. آیت‌الله نوقانی سرانجام در 28 بهمن 1329ش (10 جمادی‌الاول 1370ق) در 68 سالگی درگذشت و در حرم رضوی (ع) به خاک سپرده شد.

* طبق فتوای آیت الله محلاتی،
روز 56/11/29 عزاء و تعطیلی عمومی اعلام شد (1356ش)

* درگذشت استاد «محمد دیهیم تبریزی» ادیب و مورخ آذربایجانی (1378 ش)
اشاره:

استاد محمد دیهیم تبریزی، در سال 1286ش (1325ق) در تبریز به دنیا آمد. دیهیم تهران را برای فعالیت‌های سیاسی و فرهنگی خود برگزید و در سال 1335ش به آن سامان رهسپار شد. از اقدامات فرهنگی ماندگار دیهیم می‌توان به تأسیس انجمن‌های ادبی مولوی، صائب و آذربادگان اشاره کرد، ضمن اینکه در کار سازماندهی بیش از

پانزده انجمن ادبی دیگر در تهران نیز نقش فعالی ایفا کرد. از وی آثار متعددی بر جای مانده که جبر، شرعیات، هندسه، دستور زبان فارسی، تعلیمات مدنی و حساب نو هر کدام در دو جلد و نیز تاریخ در 3 جلد و تذکره شعرای آذربایجان در 5 جلد از آن جمله است. استاد محمد دیهیم تبریزی سرانجام در اواخر

بهمن 1378ش برابر با اوائل ذی‌القعدة 1420ق در 92 سالگی در تهران درگذشت و به سرای جاوید شتافت.
* 27 ربیع الثانی در گذر تاریخ

* موافقت «محمدعلی شاه قاجار» با انقلاب مشروطه (1327 ق)
اشاره:

محمدعلی شاه قاجار پس از مخالفت‌های سرسختانه، در حالی با انقلاب مشروطه موافقت کرد که قدرت مشروطه خواهان هر روز افزایش می‌یافت. بدین ترتیب، محمدعلی شاه که قبلاً با مردم مبارز و مشروطه خواه ایران، مقابله کرده بود، تسلیم آنان شد و بر خلاف میل باطنی خود، دست خطی مبنی بر لازم الاجرا بودن قانون اساسی را به مجلس شورای ملی ارسال کرد. بدین ترتیب، دوران یک ساله‌ی استبداد صغیر به پایان رسید، هرچند محمدعلی شاه به تعهدات خود عمل نکرد.

* رحلت فقیه بزرگوار شیعه آیت الله العظمی حاج سیداحمد خوانساری (1405 ق)

اشاره:

حضرت آیت الله العظمی سیداحمد خوانساری در سال 1309 ق در خوانسار به دنیا آمد. در 3 سالگی پدر را از دست داد و پس از فراگیری مقدمات، برای ادامه‌ی تحصیل، عازم اصفهان گردید و از آن جا عزم نجف اشرف نمود. در سال 1335 ق به ایران بازگشت و با تأسیس حوزه‌ی علمیه‌ی قم، به تدریس و پرورش شاگردان همت گماشت ولی از جانب آیت‌الله بروجردی عازم تهران گردید و در مسجد سیدعزیزالله به اقامه‌ی نماز جماعت، تدریس خارج فقه، رفع گرفتاری‌های مردم و فعالیت‌های سیاسی پرداخت. ایشان در زهد و پرهیزگاری و مبارزه با هوای نفس کم نظیر و زبانزد همگان بود و حضور ایشان در کنار حضرت امام، نهضت اسلامی ایران را تقویت می‌کرد. سرانجام این عالم ربانی در 29 دی 1363 در 96 سالگی جان به جان آفرین تسلیم کرد و به سرای باقی شتافت. پیکر آن مرجع بزرگوار تقلید پس از تشییع در تهران به قم منتقل گردید و در مسجد بالاسر حضرت معصومه (س) مدفون شد. العقائد الحقه، مناسک حج و جامع المدارک از جمله آثار ایشان می‌باشد.

* 17 فوریه در گذر تاریخ

* سوزاندن «جیوردانو برونو» فیلسوف ایتالیایی در دادگاه تفتیش عقائد (1600م)

اشاره:

برونو از یک حافظه فوق العاده برخوردار بود که به او امکان می داد 7000 روایت انجیل و یا هزاران بیت شعر را از حفظ بخواند. برونو در سال 1584 میلادی عقائدش را در مورد عالم و کائنات به زبان ایتالیایی و لاتین در اثری تحت عنوان «از بی نهایت، از عالم و از جهان‌ها» نوشت. تألیف این کتاب دشمنی کلیسای کاتولیک را علیه او برانگیخت و سرانجام برونو مانند بسیاری از دیگر دانشمندان معاصرش به دادگاه انگیزاسیون ختم شد. به این ترتیب، در روز 17 فوریه سال 1600 میلادی جیوردانو برونو، فیلسوف ایتالیایی پس از تحمل 8 سال زجر و شکنجه در سیاه چال‌های دادگاه انگیزاسیون به دستور پاپ کلمان هشتم در شهر رم زنده زنده و به طرز دردناکی در آتش سوزانده شد. قبل از اینکه جیوردانو برونو در آتش سوزانده شود، جلادان پاپ برای اینکه او را از گفتن سخنان کفرآمیز، از نظر دادگاه انگیزاسیون، بازدارند، زبانش را قطع کردند. این سرنوشت اغلب فلاسفه و دانشمندان دوره انگیزاسیون (تفتیش عقاید) کلیسای کاتولیک بود.